

VÝKLAD USTANOVENÍ § 6L ZÁKONA Č. 365/2000 SB., O INFORMAČNÍCH SYSTÉMECH VEŘEJNÉ SPRÁVY A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH DALŠÍCH ZÁKONŮ

Dne 31. prosince 2023 končí přechodná ustanovení **zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy** (dále jen „ZoSVS“) pro využívání cloud computingu orgány veřejné správy.

Orgán veřejné správy může využívat **pouze takový cloud computing**, který je podle pravidel stanovených ZoSVS zapsaný do katalogu cloud computingu. V souladu s § 6n ZoSVS je nutné, aby byl v **katalogu cloud computingu zapsán nejen poskytovatel, ale také konkrétní nabídka cloud computingu**. Pouze pokud je v katalogu zapsaný jak poskytovatel, tak i jeho služba cloud computingu (tzn. nabídka), mohou orgány veřejné správy tyto služby nakupovat a využívat.

Ustanovení § 6l ZoSVS odst. 4 uvádí **tzv. účelovou výjimku, která stanoví patero účelů, pro něž lze využívat službu cloud computingu i bez splnění podmínek výše**. Těmito vybranými účely se speciálním režimem jsou zejména ty služby cloud computingu, které přispívají k funkčnosti, aktualizaci nebo bezpečnosti informačního systému veřejné správy (dále jen „ISVS“), a tudíž je zájem na jejich snadném a rychlém provozování v případě potřeby. Jedná se například o cloud computing, který slouží výlučně ke správě a řešení technických potíží, diagnostice programových anebo technických prostředků, případně k zabezpečení nebo přenosu s tím souvisejících signálů, cloud computing zajišťující více faktorovou autentizaci, výměnu provozních údajů, nebo **zkušební provoz ISVS**. Na rozdíl od ostatních účelových výjimek vypočtených v § 6l odst. 4 ZoSVS je poslední zmíněná výjimka použitelná jako fáze klasického cloud computingu, která předchází jeho spuštění.

Zatímco tedy ostatní účelové výjimky stanoví vlastní specifický účel, lze výjimku pod písm. e) používat i při zavádění jakýchkoliv jiných služeb cloud computingu, což má široký potenciál využití.

Podmínkou pro uplatnění této výjimky je, že se při **zkušebním provozu nebudou využívat údaje, které se v ISVS vedou, budou vést anebo které jsou nebo budou v souvislosti s poskytováním služby ISVS využívány, tedy „ostrá data“**. Ochrana ostrých dat je z hlediska bezpečnosti informací velmi podstatná. Nebylo by totiž účelné, pokud by orgán veřejné správy měl předávat citlivá data neproověřeným subjektům, resp. nabízeným službám.

Celé znění výjimky pro zkušební provoz v § 6l odst. 4 ZoSVS zní: *„Odstavce 1 až 3 se nepoužijí v případě cloud computingu, který slouží výlučně ke zkušebnímu provozu informačního systému veřejné správy, pokud při něm nebudou využity údaje, které se v informačním systému veřejné správy vedou nebo povedou anebo které jsou nebo budou v souvislosti s poskytováním služby informačního systému veřejné správy využívány.“*

Vzhledem k tomu, že výjimka neguje kompletní znění v § 6l odst. 1 ZoSVS, znamená to, že pro zkušební provoz není nutné, aby byla v katalogu cloud computingu zapsaná služba cloud computingu, ale ani samotný poskytovatel cloud computingu. Ve svém důsledku tak orgán veřejné správy může uzavřít smlouvu o poskytování služeb cloud computingu pro zkušební provoz na testovacích datech i s nezapsaným poskytovatelem cloud computingu.

Je však nezbytné toto fakticky reflektovat ve smluvním vztahu. Pokud by totiž poskytovatel a nabízená služba nebyly ani po skončení zkušebního provozu zapsáni v katalogu cloud computingu, nelze přejít ke spuštění ostrého provozu cloudové služby. Tzn., že **poskytovatel i nabídka musí být**

zapsání v katalogu cloud computingu nejpozději před zahájením migrace do ostrého provozu. V opačném případě by smlouva měla počítat s ukončením spolupráce a případnou náhradou škody. Doporučit lze zejména sjednání možnosti odstoupit od smlouvy samotné, vyhradit si v zadávací dokumentaci k veřejné zakázce možnost uzavřít smlouvu s druhou nabídkou v pořadí, případně zahrnout dostatečně motivující smluvní pokuty. Je přitom nutné zohlednit také § 5 odst. 2 ZoISVS, který orgán veřejné správy zavazuje k dodržování bezpečnostních pravidel specifikovaných ve vyhlášce č. 190/2023 Sb., o bezpečnostních pravidlech. Ta pro orgány veřejné moci využívající služby poskytovatelů cloud computingu ve vysoké (příp. i kritické) bezpečnostní úrovni stanoví povinnost sjednat si právo odstoupit od smlouvy v případě výmazu poskytovatele z katalogu cloud computingu (viz bod 1.14 přílohy vyhlášky).

Použití výjimky pro zkušební provoz však má svá rizika. V případě, že v době uzavření smlouvy je už zapsaný samotný poskytovatel bez nabídky, existuje určitá garance, že poskytovatel splňuje alespoň základní zákonné požadavky a riziko je tak spíše nižší. Pokud ale v době uzavření smlouvy není zapsán ani samotný poskytovatel, neexistuje žádná možnost ověřit, že poskytovatel má vůbec předpoklady zákonné podmínky splnit.

Vzhledem k zákonným lhůtám těchto dvou procesů zápisu do katalogu se jeví velmi nepraktické výjimku pro zkušební provoz používat pro poskytovatele, kteří nejsou zapsáni v katalogu cloud computingu. Zatímco totiž dokončení posuzování služby může být otázkou několika měsíců, zápis poskytovatele a následně ještě celý proces zápisu služby do katalogu cloud computingu se v praxi jeví být v podmínkách zkušebního provozu velmi nejistý.

Pokud tedy plnění smlouvy a její harmonogram počítá se zkušebním provozem, pak platí, že by se povinnost zapsání poskytovatele a jeho služby měla vztahovat až na ostrý provoz (tzn. na chvíli, kdy má dojít k nakládání s ostrými daty v ISVS), tento okamžik nemusí splývat s okamžikem podpisu smlouvy (nebo její účinností), ale například s okamžikem zahájení prací či plnění provozu samotného ISVS. Lze však doporučit tento okamžik stanovit smluvně.

Shrnutí:

Orgán veřejné správy může uzavřít s poskytovatelem cloud computingu smlouvu, aniž by byla nabídka jeho cloud computingu zapsána v katalogu cloud computingu, a to za splnění podmínek pro zkušební provoz dle § 6l odst. 4 písm. e) ZoISVS. Je možné uzavřít smlouvu za stejných podmínek dokonce i s poskytovatelem cloud computingu, který sám není v katalogu cloud computingu zapsán, byť se v takovém případě jeví samo uzavření smlouvy jako poměrně rizikové.

Výjimka pro zkušební provoz umožňuje, aby byl moment, kdy musí být poskytovatel a jeho nabídka zapsaní v katalogu cloud computingu odsunut až nejpozději před zahájením migrace do ostrého provozu. Použití výjimky pro zkušební provoz ale vyžaduje splnění zákonných podmínek (aby za zkušební provoz nebylo považováno něco, co nesplňuje podmínky § 6l odst. 4 ZoISVS např. tím, že se pracuje s ostrými daty).